

NYT OM SKADEGØRERE I REGISTRERINGSNETTET I VINTERSÆD, VÅRSÆD OG FRØGRÆS I UGE 23

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne:
Danmark og Europa investerer i landdistrikterne

Miljø- og Fødevareministeriet
Landbrugsstyrelsen

Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne

LDP 2020

Se 'EU-kommissionen, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne'

Bygbladplet og skoldplet er de mest udbredte svampesygdomme i vårbyg. Angrebene af Septoria begynder nu at blive synlige. Det fugtige vejr fremmer svampene.

Vinterhvede. *Gulrust:* angrebene har bredt sig i den forløbne uge. Mest findes i Substance og JB Asano, hvor der er udløst gulrustbekæmpelse i ca. 75 procent hhv. 60 procent af de ubehandlede marker. I mange af markerne er der 100 procent angrebne planter. 3. mest gulrust er fundet i Jensen, hvor der er udløst bekæmpelse i ca. 25 procent af markerne (op til 20 procent angrebne planter).

Derudover er der fundet gulrust i følgende sorter: 4 marker med KWS Cleveland (0,09-25 procent angrebne planter), 3 marker med Nakskov (1-5 procent angrebne planter) og 2 marker med hver af følgende sorter: KWS Dacanto (0,01-15 procent angrebne planter), Torp (1-5 procent angrebne planter), Hereford (3-25 procent angrebne planter) og Elixer (0,1-20 procent angrebne planter).

I vårhvede er der også meldt om ret udbredte gulrustangreb i en mark med Trappe ved Kolding og i flere sorter ved Slagelse.

Meldug: angreb er fundet i alle sorter og mest i Mariboss, hvor der i denne uge er udløst bekæmpelse i knap 15 procent af de ubehandlede marker. Mest meldug ses erfaringsvis på lettere jord. Evt. meldugbekæmpelse anbefales kun frem til omkring begyndende skridning.

Septoria. De mange dage med nedbør de sidste 4 uger har været gunstig for Septoria, og angrebene har bredt sig i denne uge, men mindre end forventet. Angrebene ligger pt. på et noget lavere niveau end på samme tidspunkt i 2014. Smitten som følge af de usædvanlig mange dage med nedbør vil dog snart vise sig. Tilsyneladende går der i år en lille uge længere, fra nedbør til symptomer ses grundet det kølige vejr, ligesom hveden udvikler sig langsommere. Virkningstiden af en behandling er 10 dage, hvorefter 4 dage med nedbør igen udløser en behandling. Det er vigtigt at holde hveden beskyttet i det ustadige vejr.

Fanebladet er fuldt udviklet i de fleste marker, mens flere marker er begyndt at skride (variation st. 37-51).

Til svampebekæmpelse på nuværende tidspunkt anbefales 30-50 procent dosis. De højeste doser anvendes i de mest modtagelige sorter (Hereford, KWS Dacanto, JB Asano), hvor der er meget Septoria i afgrøden, og hvor der har været flest dage med nedbør. Jo mere kurativ sprøjtningen er jo højere dosis anvendes. Nedbør og blæst kan have medført, at sprøjtning har måttet udsættes.

30-50 procent dosis vil sige f.eks.: 0,45-0,75 l Bell, 0,3-0,5 l Bell + 0,1-0,15 l Comet/0,15-0,2 l Comet Pro, 0,45-0,75 l Viverda + 0,5-0,75 l Ultimate S, 0,25-0,375 l Bell + 0,1-0,2 l Proline, 0,25-0,375 l Bell + 0,15-0,25 l Prosaro, 0,1-0,2 l Proline + 0,15-0,25 l Rubric/Maredo, 0,15-0,25 l Prosaro + 0,15-0,25 l Rubric/Maredo.

Ved højt smittetryk af gulrust i Substance og JB Asano kan kun regnes med en virkningstid på 14 dage.

Hvis sidste sprøjtning udføres med en passende dosering fra begyndende skridning (st. 52-53) eller senere, er der i pløjede marker oftest ikke behov for yderligere behandling mod Septoria. Hvor effekten ebber ud tidligere, kan det være aktuelt at udføre en behandling mere eller evt. kan dosis øges.

I de meget gulrustmodtagelige sorter Substance og JB Asano kan bekæmpelse til vækststadium 71 (kerneindhold vandagtigt, de første kerner har halv størrelse) dog være nødvendig.

Vinterbyg. Skoldplet er mest udbredt og er fundet i alle sorter. Bygrust breder sig fortsat i hybridsorterne Wootan og Trooper, hvor der denne uge er udløst bekæmpelse i ca. 60 procent af de ubehandlede marker med Wootan og 40 procent af markerne med Trooper. I de ubehandlede marker med Matros hhv. KWS Meridian er der til sammenligning udløst bygrustbekæmpelse i 5 hhv. 0 procent af markerne.

Bygbladplet er mindre udbredt, men har især bredt sig i Matros. Ramularia er kun lidt udbredt.

Bygrust bekæmpes i modtagelige sorter ved over 10 procent angrebne planter. Skoldplet bekæmpes ved over 10 procent angrebne planter og 3-4 dage med nedbør, og der tælles maks.

14 dage tilbage i tiden.

Evt. svampebekæmpelse i vinterbyg er aktuel til omkring vækststadium 65 (blomstring) og skal nu til at afsluttes. Det gennemsnitlige vækststadium er 62 (begyndende blomstring), mens de længst udviklede marker er afblomstrede.

Til afsluttende svampebehandling kan anvendes 30-50 procent dosis afhængig af smittetryk og forudgående sprøjtning. Der kan f.eks. anvendes 0,15-0,3 l Prosaro + 0,15-0,2 l Comet/0,2+0,25 l Comet Pro eller 0,15-0,25 l Proline + 0,15-0,2 l Comet/0,2+0,25 l Comet Pro. I stedet for Comet kan også anvendes Aproach i samme dosis. Comet/Comet Pro må benyttes 1 gang pr. vækstsæson i byg.

Triticale. Gulrust er fortsat mest udbredt og breder sig fortsat i Ragtac, Gringo og Jura. Der er udløst bekæmpelse i knap 90 procent af de ubehandlede marker. Meldug findes også i en del marker og mest i Ragtac, hvor der denne uge er udløst bekæmpelse i knap 65 procent af de ubehandlede marker. Meldug anbefales bekæmpet ved over 50 procent angrebne planter indtil omkring blomstring.

Gulrust og meldug bekæmpes med f.eks. 0,3 l Orius eller 0,25 l Folicur, hvor Folicur ikke længere kan købes, men må bruges og opbevares indtil 31. august 2015. Ved højt smittetryk af gulrust kan kun regnes med en virkningstid på 14 dage.

Vær opmærksom på de nye triazolregler, hvor der sammenlagt kun må benyttes en normaldosering af triazoler pr. vækstsæson. Anvend evt. en blanding af Orius/Folicur og strobilurinet Comet/Comet Pro, hvor kun Orius/Folicur tæller med i triazolreglerne. Comet/Comet Pro og Orius/Folicur må kun benyttes to gange pr. sæson i triticale.

Hvis meldug ikke er et problem kan også anvendes f.eks. 0,25 l af Rubric/Maredo/Opus, som også tæller med i de nye triazolregler. Rubric/Maredo/Opus har bedre effekt på Septoria end Orius/Folicur. Septoria fremmes af det nuværende fugtige vejr.

Det gennemsnitlige vækststadium er 55 (under skridning), mens de længst udviklede marker er gennemskredne. Der er udført relativ få registreringer i triticale.

Rug. Rugen er nu så fremskreden i udviklingen, at der kun skal holdes øje med evt. angreb af brunrust. Brunrust bekæmpes ved svage angreb nemlig ved 10 procent planter med en rustpustel. Der er fundet brunrust i ca. 35 procent af markerne, og der er denne uge udløst brunrustbekæmpelse i ca. 10 procent af de ubehandlede marker.

Til svampebekæmpelse i rug på nuværende tidspunkt kan f.eks. anvendes 0,25 l Prosaro eller 0,25 l Rubric/Maredo/Opus. Hvis skoldplet ikke er noget problem kan også anvendes 0,3 l Orius/0,25 Folicur. Til alle de nævnte løsninger tilsættes 0,15 l Comet/0,2 l Comet Pro, da det øger langtidsvirkningen mod brunrust. Hvis Comet/Comet Pro ikke tilsættes, anbefales højere doser af de førstnævnte midler nemlig 35-40 procent normaldosering. Hvis der behandles med en passende dosis efter skridning viser forsøg, at der ikke er behov for yderligere behandling.

Orius/Folicur må maksimalt anvendes 2 gange pr. vækstsæson. Prosaro må i rug maksimalt anvendes 1 gang pr. vækstsæson. Der er få nye dunke med ny etikette, hvor Prosaro må

bruges 2 gange pr. vækstsæson.

Rugen er gennemskredet, men har endnu ikke blomstret de fleste steder, hvilket sikkert skyldes det kølige, fugtige vejr. Der er udført relativ få registreringer i rug.

Vårbyg. Der er stor spredning på vårbygmarkernes udvikling og væksthastighed. Det gennemsnitlige vækststadium er 29 (variation 23-33).

Bygbladplet og skoldplet er mest udbredt. I Propino er også en del meldug. Der er udløst meldugbekæmpelse i ca. 40 procent af de ubehandlede marker med sorten Propino. Bekæmpelse anbefales i st. 26-31 ved over 1 procent angrebne planter i modtagelige sorter. Til bekæmpelse kan f.eks. anvendes 0,25-0,3 l Orius eller 0,2-0,25 l Folicur. Hvis bygbladplet og/eller skoldplet også er et problem, anvendes i stedet en af nedennævnte løsninger.

Bygbladplet er fundet med mere udbredte angreb i nogle marker med Quench, hvor der er udløst bekæmpelse i ca. 5 procent af markerne. Fra praksis er også meldt om flere tilfælde af mere udbredte angreb af bygbladplet i Quench. Der er også fundet begyndende angreb i flere andre sorter. Bladplet bekæmpes i modtagelige sorter fra st. 30 ved over 10 procent angrebne planter.

Skoldplet er også fundet med mere udbredte angreb i flere marker. Det fugtige vejr fremmer udviklingen. Skoldplet bekæmpes i modtagelige sorter ved over 10 procent angrebne planter og mindst 5 dage med nedbør (over 1 mm) optalt fra st. 31 (1 knæ udviklet). Ved kraftige angreb udløses bekæmpelse lidt tidligere.

Til bekæmpelse af bygbladplet og skoldplet på de tidlige vækststadier før begyndende skridning kan f.eks. anvendes 0,2 l Proline eller 0,4 l Stereo eller evt. 0,25 l Rubric/Maredo/Opus eller 0,25 l Prosaro. Ved behandling senere omkring skridning tilsættes Comet/Comet Pro eller Approach til Proline/Prosaro, hvor Comet/Comet Pro kun må benyttes 1 gang pr. sæson i byg.

Vær især opmærksom på evt. angreb af skoldplet og eller bygbladplet i marker med forfrugt byg og samtidig reduceret jordbearbejdning.

Angrebene af bygrust er pt. svage, men der er fundet begyndende angreb i enkelte marker. Bygrust bekæmpes fra st. 30 ved over 10 procent angrebne planter.

Havre. Der er ikke fundet angreb eller kun svage angreb af sygdomme. Der er udført relativ få registreringer i havre.

Følg også bedømmelserne i korn i observationsparcellerne på følgende link:

<http://pdsorter.pdir.dk>

Alm. rajgræs. Kronrust er fortsat mest udbredt, og der er udløst bekæmpelse i ca. 60 procent af de ubehandlede marker. Der er fundet op til 25 procent dækning i et ubehandlet område i to marker på Bornholm. Bekæmpelse af kronrust anbefales ved 0,1 procent dækning. Meldug forekommer også i nogle marker med op til 10 procent dækning. Meldug anbefales kun bekæmpet indtil skridning. Bladplet forekommer også i flere marker.

Til bekæmpelse af kronrust på nuværende tidspunkt kan anvendes omkring 0,45 l Bell eller 0,3 l

Bell + 0,1 I Comet/0,15 I Comet Pro. Hvis der samtidig forekommer meget meldug tilsættes Orius eller Folicur.

Det gennemsnitlige vækststadie er 49, mens de længst udviklede marker er gennemskredne.

Engrapgræs. Der er udløst rustbekæmpelse i ca. 25 procent af de ubehandlede marker. Der er fundet op til 10 procent dækning af rust. I enkelte marker er der lidt mere udbredte angreb af meldug. Bladplet er også fundet i flere marker.

Rust bekæmpes ved over 0,1 procent dækning. Til bekæmpelse kan anvendes 0,375 I Orius eller 0,3 I Folicur.

Evt. svampebekæmpelse i engrapgræs anbefales afsluttet senest omkring gennemskridning (st. 59). Det gennemsnitlige vækststadie er 58, mens de længst udviklede marker er gennemskredne, så evt. svampebekæmpelse skal snart afsluttes.

Dette var sidste bedømmelsen i engrapgræs i år. Vi takker for indberetningerne.

Strandsvingel. Udviklingen er nu så fremskreden, at der kun skal holdes øje med evt. angreb af bladplet. Angrebene har bredt sig lidt i den forløbne uge, og der er fundet op til 10 procent dækning. Bekæmpelse kan være aktuel til omkring blomstring. Til bekæmpelse af bladplet kan anvendes omkring 0,45 I Bell. Denne uge er der kun foretaget relativ få registreringer i strandsvingel.

Bedømmelsen i den kommende uge er sidste bedømmelse i strandsvingel i år.

Hvedegalmyg. 2. registrering er foretaget. Der er ikke fundet hvedegalmyg eller kun sporadisk fundet enkelte hvedegalmyg. Galmyggene flyver i tørt, varmt og vindstille vejr og har således ikke gode betingelser pt. Hvede er modtagelig fra omkring vækststadium 41-61 (lige før begyndende skridning til begyndende blomstring).

Nedenfor ses link til registreringerne og uddybende kommentarer til de enkelte afgrøder.

- [Vinterhvede](#)
- [Vinterbyg](#)
- [Triticale](#)
- [Vinterrug](#)
- [Vårbyg](#)
- [Havre](#)
- [Engrapgræs](#)
- [Strandsvingel](#)
- [Alm. rajgræs](#)
- [Hvedegalmyg](#)

Billede 1. Der er begyndende angreb af bygbladplet i flere vårbygmarker og mest i Quench.

Billede 2. Rød øjeplet i engrapgræs. Foto: Bent Svendsen, DSV-frø.

Kontakt din [lokale rådgivningsvirksomhed](#), hvis du vil vide mere om dette emne.